

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LII Nr. 12 491 Prima ediție Joi 21 octombrie 1982 6 PAGINI — 50 BANI

LA STAȚIUNEA DE CERCETĂRI PERIENI - VASLUI

O experiență care poate și trebuie să rodească pe milioane de hectare!

CU PRILEJUL VIZITEI DE LUCRU ÎN JUDEȚUL VASLUI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A SUBLINIAT NECESITATEA GENERALIZĂRII NEÎNTÂRZIATE A SOLUȚIILOR AGROTEHNICE PENTRU AMELIORAREA ȘI CREȘTEREA FERTILITĂȚII SOLULUI PE TERENURILE SUPUSE EROZIUNII

„Am stabilit necesitatea de a trece încă din acest an și de a organiza, în anul viitor, în fiecare județ, câte un centru puternic, după modelul de la Perieni. Urmează ca în anii viitori să trecem la programe în toate județele, astfel ca, pe pante, să executăm lucrările numai pe baza acestei experiențe foarte bune — ceea ce va pune în valoare cîteva milioane de hectare, va opri procesul de eroziune a solului și va duce la o creștere puternică a producției agricole“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Ce greșit spunem, uneori, cînd vrem să numim ceva ce ni se pare a fi amor, lipsit de viață că: „e ca pămîntul“. Greșit, deoarece pămîntul nu numai că este unul din elementele fundamentale ale vieții, dar este el însuși viață; din multe puncte de vedere este un organism viu. Pentru a și-l păstra mereu ca principală sursă de hrană, omul trebuie să ocrotească pămîntul, să vegheze neîncetat la viața, la sănătatea pămîntului.

Pentru că pămîntul are mulți dușmani de temut. Dintre aceștia, eroziunea solului — un adevărat flagel — face ravagii pe întinse suprafețe de pe glob. Și, ceea ce este mai grav, eroziunea solului determinată atât de factori naturali — apa, vîntul și înghețul — cit și de om, care creează uneori condiții pentru accentuarea ei prin despăduriri neraționale, schimbarea categoriei de folosință a unor terenuri, îndeosebi a pășunilor în arabil, utilizarea fără discernămint a îngrășămintelor chimice și a mecanizării, are ca rezultat scăderea potențialului productiv al terenurilor afectate și, chiar scoaterea din circuitul agricol a întinse su-

prafețe. Deci avem datoria atît față de noi, dar mai ales față de generațiile viitoare, să asigurăm viața și sănătatea pămîntului.

Medităm asupra acestor lucruri, dealtfel elementare, la Stațiunea centrală de cercetări pentru combaterea eroziunii solului din Perieni, județul Vaslui, împreună cu directorul stațiunii, tovarășul Gheorghe Stoian, și cu ceilalți specialiști de aici. Aici, se poate spune fără a exagera, este un vast laborator unde sute de oameni își consacră munca însănătoșirii pămîntului. De jur-împrejur, pe versanți, de-a lungul curbelor de nivel, se văd, parcă desenate pe calc, întinse plantații de vie, livezi de pomi, fișii de porumb, benzi interbiate și terase urcînd în trepte spre coama dealurilor. Și se înfățișează o geometrie impresionantă a pămîntului desenată de iscusii arhitecți.

DESPRE MUNCA, EXPERIENȚA ȘI REZULTATELE LUCRĂTORILOR ȘI SPECIALIȘTILOR ACESTEI STAȚIUNI — ADEVĂRAȚI DOCTORI ÎN ARHITECTICI AI PĂMÎNTULUI — RELATĂM ÎN PAGINA A III-A.

Pe aceste terenuri cu pante de 5 la 45 la sută, cercetătorii de la Perieni au obținut aproape 10 tone de porumb boabe la hectar

AU ÎNDEPLINIT PLANUL PE 10 LUNI

38 de unități economice din județul Mureș

Desfășurînd o muncă însușită în întrecerea socialistă în cinstea Conferinței Naționale a partidului, colectivele de oameni ai muncii din 38 de unități economice din județul Mureș raportează îndeplinirea planului producției marfă pe 10 luni din acest an. Acest avans substanțial le va permite celor 38 de unități economice din județul Mureș să realizeze pînă la finele acestei luni o producție suplimentară în valoare de 470 milioane lei. Printre unitățile fruntașe se află întreprinderile „Electrocentrale“, combinatul „Azomureș“, întreprinderile ILEFOR și Prodcomplex din Tîrgu Mureș și întreprinderea de geamuri din Tîrnăveni. (Gh. Giurgiu, corespondentul „Scinteii“).

34 unități economice din județul Timiș

Colectivele de oameni ai muncii români, germani, maghiari, sirbi și de alte naționalități dintr-un număr de 34 unități economice din județul Timiș raportează îndeplinirea înaintea termen a sarcinilor de plan la indicatorul producției marfă industrială pe 10 luni din acest an. Printre acestea se numără Trăstul de construcții industriale, întreprinderea de construcții căi ferate, întreprinderile textile „Garofita“ și „13 Decembrie“ Timișoara etc. Pînă la finele lunii, cele 34 de unități economice timișene vor produce și livra suplimentar economiei naționale mărfuri în valoare totală de 549,3 milioane lei. (Cezar Ioana, corespondentul „Scinteii“).

DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII

● reportaje ● însemnări ●

Drumuri în Maramureș (II)

Tinerețea unor porți legendare

Zăcînd oricînd, eu unul sint gata să dau crezare autorului anonim care prin versurile unui cîntec afirmă categoric: „Cîtu-i Maramureșu... nu-i oraș ca Sighetu...“. Pentru a pune în gura ceterasului o asemenea judecată era nevoie de un consens unanim, iar faptul că acest însemn al lui „primus inter pares“ nu a fost contestat de fierbințele singulei maramureșene valoarează poate tot atît cît balanța puterii economice și a irradiației spirituale. Cetatea cu ziduri de ape curgătoare ce se numesc Tisa, Iza și Rășnă, avînd drept paznic muntele Solovan, a fost locuită, potrivit mărturiilor arheologice, încă din epoca pietrei, iar poziția strategică favorizată de factori naturali și vedul comercial ce s-a împămîntit prin evoluția societății ome-nesti au făcut din Sighet Maramăției un loc rîvnit cu asiduitate atît de căpet-niile locale, cit și de cele venite de alturea, care pînă la urmă, prin forță și viclesug, au reușit să-l ocupe, dar nici sabia și nici împi-larea nemiloasă la care s-au adăugat legile potriv-nice stabilirii românilor în perimetrul orașului nu au folosit la nimic și pînă la urmă subredul edificiu s-a prăbușit în pulberea țării sub presiunea tăcută a briului de sate românești, la fel cum stupul de albi-ne este și cavoul de ceară al intrușilor dornici să se intrupe din sudoarea fa-gurilor de miere. O studie-re atentă a Diplomeilor

maramureșene și fără doar și poate o vizită la muzeul din localitate, unde ne vom înfrînti, prin intermediul colecțiilor acestuia minunat lăcaș de cultură, cu întreaga istorie a Maramureșului, pe care o regăsim în lingura de bărcuț și pînă la plugul din lemn, în cer-gile de lînă și obiectele de port popular croite din pîn-ză răcoasă de in, în fetele de la războiul de țesut, în sterguți și scoarțe, în fusele cu zurgălăi, în fan-

de Vasile REBREANU

tasticul măștilor și pioșe-nia avîntului artistic al coanecelor, în porțile de Vadu Izei și în stîlpii de poartă de la Gulești, și am putea enumera sute, ba chiar mii de obiecte, fie-care cu rostul său precis și poate tocmai de aceea fiecare un unicat cu locul său bine stabilit în ier-arhia valorilor artistice. Cit privește casele și gospo-dăriile din secția în aer liber a muzeului, acestea tre-buie privite și gustate pe îndelete, obligîndu-te nu de puține ori la reconsi-derări notabile ale valentei arhitecturii în genere. În alcătuirea colecțiilor, me-ritul incontestabil, pe lin-gă instituițiile de cultură responsabile, revine eru-ditorilor etnografi Francisc Nistor și Mihai Dăncuș. Dar Sighet mai însemnă și teatrul popular, și a-

mintirea Convictului din secolul trecut, lăcaș zidit și porțit spre luminare cu două cartae a vîlstarilor romă-nești, edificii social-edil-itare moderne și mai ales, în pas cu epoca, ansam-blurile industriale dintre care se detașează combinatul pentru prelucrarea lemnu-lui, ale cărui produse s-au răspîndit pe toate meri-dianele globului, pîrînd peste mări și țări fama mește-riilor lemniari, precizia exo-cuției îmbinată armonios cu canoanele estetice; însă nu putem trece cu ve-derea nici fabrica de suru-buri care s-a înscris cu succes în rigurile planului economic, propunînd noi meserii într-un teritoriu ancorat în indeletniciri tradiționale, supuse la rin-dul lor prefacerilor innoi-toare prin crearea fermelor zootehnice care dețin un potențial biologic în pas cu cele mai răsăunătoare suc-cese ale științei mondiale. A livezilor intensive de pomi, precum și prin avîntul înregistrat de muncă meștegerilor artizani. Scoar-te vopsite în culori vegeta-ble, cerșile din lînă turca-nă de la Berbești și Săpî-nța, cojocarele înflorate, pă-retarele și obiectele de utilitate casnică scobite în lemn și vasele ceramice sint numai cîteva din lu-crurile care, făurite pe baza unui suport artistic ancestral, se acomodează nevoilor materiale ale oa-menilor.

(Continuare în pag. a V-a)

PRIN PARTICIPAREA LARGĂ A TUTUROR LOCUITORILOR DE LA SATE

— TOATE ROADELE TOAMNEI SĂ FIE STRINSE LA TIMP ȘI FĂRĂ PIERDERI

Pe primul plan
TRANSPORTUL ȘI DEPOZITAREA RECOLTEI

- La data de 19 octombrie, pe cîmp se aflau 1 451 000 tone știuleți de porumb și 683 000 tone sîecă de zahăr.
- Pentru grăbirea transportului și depozitării producției, toate camioanele, remorcile și, mai ales, toate atelele — să fie folosite intens, la întreaga capacitate
- Pretutindeni să fie mobilizați mai mulți oameni la încărcarea produselor, iar preluarea lor la bazele de recepție să se facă mai operativ

Stringerea, transportul și depozitarea într-un timp mai scurt a recol-tei de porumb, sîecă de zahăr, soia, orez, culesul și valorificarea legumelor, fructelor și strugurilor pentru înlăturarea orică-ro pierderi de producție constituie sarcini urgente, de cea mai mare însem-nătate ale tuturor oame-nilor muncii din agricul-tură. Viteza de lucru tre-buie mult intensificată în-deosebi la recoltarea, transportul și livrarea po-roumbului. În seara zilei de 19 octombrie mai erau de recolat 205 000 hectare de porumb, suprafață pe care culesul poate și tre-buie să fie încheiat în ci-teva zile. Din datele furnizate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare rezultă că în unele județe s-a creat un

mare decalaj între cantitățile de porumb recoltate și cele transportate și de-pozitate. Cu alte cuvinte, pe cîmp se află, în gră-mezi, sub cerul liber, su-puse intemperiei, mari cantități de porumb. Can-titățile cele mai mari sint localizate tocmai în jude-țele mari cultivatoare.

Ținînd seama de timpul înaintat, de necesitatea evitării oricăror pierderi, este necesară intensifi-carea la maximum a transportului întregii can-tități de știuleți aflați în cîmp. Hotărîtoare pentru desfășurarea în ritm sus-ținut a acestei acțiuni sint măsurile organizatorice privind asigurarea forței de muncă pentru încărcarea și descărcarea rapidă a camioanelor, remor-cilor și atelelor, reali-

zarea zilnică a graficelor stabile de transport, de-pozitare și livrare a pro-ducției.

Din analizele efectuate de organele de resort re-zultă că principala cauză ce a determinat ca pe cîmp să se adie, în gră-mezi, cantități mari de po-roumb și alte produse con-stă în utilizarea cu randa-ment scăzut a mijloacelor de transport. De aceea se impune ca pretutindeni să fie mobilizați mai mulți oameni la depănuș și la încărcarea știuleților, iar preluarea lor la bazele de recepție să se facă mai operativ.

Pentru ca întreaga can-titate de porumb din gră-mezi, cit și cea care se re-coltează zilnic să ajungă în cel mai scurt timp în magazii și păluri este ab-solut necesar să fie utili-

zată întreaga capacitate a mijloacelor de transport, să se preîntîmpine stăio-nările prea îndelungate. Totodată, se cere un plus de efort pentru transpor-tul și depozitarea sau in-silozarea cocișilor în ge-mestec cu masă verde sau alte nutrețuri succulente. Recoltarea poate fi consi-derată încheiată numai dacă toate produsele, atît știuleții, cit și cocișii, au fost transportate și bine depozitate, pentru ca ni-mic din recoltă să nu se risipească. În acest scop, conducerea unităților agricole sint datorate să acționeze energic, cu ma-ximă responsabilitate pen-tru intensificarea trans-portului și livrării lor la fondul de stat, pentru a pune la adîpost toate roa-dele toamnei.

În întîmpinarea alegerilor de deputați în consiliile populare

CANDIDAȚII F.D.U.S.

— din rîndurile celor mai harnici gospodari, celor mai activi participanți la conducerea treburilor obștești!

Componența candidaților Frontului Democratiei și Unității Socialiste în alegeri ilustrează elocvent esența democrației noastre socialiste. Potrivit tradițiilor noastre, în anii noștri, urmează să fie propuși în primul rînd oameni care lucrează nemijlocit în producție. Sint, așadar, producătorii direcți ai bunurilor materiale și spi-rituale și, totodată, prin calitatea de viitori aleși ai poporului, participanți direcți la conducerea destinelor țării. Candidații F.D.U.S. sint propuși din rîndul membrilor sau nemembri-lor de partid — comuniști prin modul în care au dovedit că gîndesc și ac-ționează la locurile lor de muncă, în familie și societate, prin înalta res-ponsabilitate civică și patriotismul care îi animă. Se poate, de asemenea, aprecia că structura națională a can-didatului va reflecta structura na-țională a populației pe ansamblul țării, ceea ce relevă din nou, cu pre-gnanta, o realitate politică fundamen-tală, o trăsătură de esență a demo-crației noastre socialiste, și anume: participarea fără nici o îngrădire sau discriminare a tuturor oamenilor

muncii, indiferent de naționalitate, la viața publică, la conducerea destine-lor națiunii, la treburilor țării. Se preconizează ca o mare parte a can-didaților să fie oameni cu 35 de ani, ceea ce demonstrează încrederea pe care partidul, societatea o acordă tinerii generații, ilustrează apre-cierea de care se bucură tineretul din România socialistă. La fel, nu-mărul femeilor în rîndul candida-ților în alegeri ogîndește politica neabătută, de înlăturare a deplinei egalități în drepturi a femeilor cu bărbații, rolul și preluarea de care femeia se bucură în societatea noastră.

Într-un cuvînt, candidații F.D.U.S., candidații noștri în alegeri, sint re-prezentanți autentici ai poporului, tovarășii noștri de muncă, dintre care ne vom alege deputați.

A fi deputat în România socialistă este o mare cinste, o mare onoare. Dar nu numai atît. A fi deputat în-seamnă a te afla mereu în primele rînduri ale luptei pentru traducerea

(Continuare în pag. a II-a)

Octombrie la Salcia

Un nuc bătrîn. Un par. Vița de vie. Sal-cimul. În fața porții, puțin mai la stînga, cînd iesi din livadă, fințina păzită de o sal-cie. Dealțel, satul, Salcia se numeste. Dealțel, despre finți-na aceasta s-a mai scris: „sub salcie, fin-tina adîncă, cu shiz-rad de lemn și apa abia lîcărînd pe fund“. Așa a rămas — iar lan-țul de care atîrnă gâ-leata e scos din osie. Se pare că fințina nu mai e folosită. Nici în casa cu o mică livadă nu locuiește, pentru mo-ment, nimeni. Dar, în-tr-o cameră, cîteva fo-tografii arată chipul lui Zaharia Stancu de pe vremea cînd, cu bărbia rotundă și cal-mă de adolescent, su-năa caudat cu Mihail Sadoveanu tinăr. Lui, lui Zaharia Stancu îi apăsîn cuvintele pe care le-am citit. Și nucul tot al lui e. Ale lui sint și nucile din care gust și care, în acest octombrie, sint aspre și dulci. Aici, în casa acest-a din comuna Sal-cia — Teleorman s-a născut poetul și ex-traordinarul proza-tor, din același pom a rupt și el nucii, alegîndu-le — grăbit cum a fost totdeauna, nede-dat cu dulcele, cum a fost totdeauna — pe cele timpurii, de la in-ceputul lui septembrie, pe cele amare și verzi, bune de pus în vers: „Amarul din coaja nucilor crude, / Ama-rul din rodul păduri-lui vechi / Aleargă prin singele meu va-nic / Ca un blestem puternic, din bătrîni, / Amarul din seva cucu-tei înalte, / Amarul din apele măriiilor verzi / Aleargă prin singele meu, prin ochii / Pe care-l plîm-d, verzi, peste lume“.

INSEMNAȚI

de Florin MUGUR

stră-strănepot al scri-țorului care-i vorbește cuiva, încet, des-pre realizările comu-nale, despre cele trei scoli, despre recolta „peste plan“ de orz și de porumb, despre cea de grîu, despre un mare complex de creș-tere a animalelor, cu 45 000 de capete de vite, despre proble-mele și problemele nu chiar simple ale celor aproape 6 000 de locuitori... Nu chiar simplu. Deloc simplu. Teleormaneni sint oam-eni aprigi și știu ce vor. Nu se mulțumesc cu puțin. Uneori nici cu mult nu se mul-țumesc. E satul lui Zaharia Stancu, nu? Aici se fac lucruri te-meinice, dar fructele se coc greu. Uite, pe-rele astea din grădina scriitorului, știu noi cînd vor fi bune de mîncat? Abia prin iarnă, tirziu. Pînă a-știn trebuie să stea îngropate în grîu, să se coacă acolo și să devină, așa, îngropate pînă la gît și pînă deasupra capului în grîu, dulci ca mierea...

Atunci să venim, să mîncăm pere. Atunci să batem la poartă. „Tudore, deschide poarta!“ Cu acest strigăt începe nu numai Desuțuț, una din-ze cărțile mari ale li-teraturii române din toate timpurile; cu acest strigăt începe o epocă literară. Nu Tu-dor, firește, ci Zaharia Stancu a deschis ori a redeschis poarta artei majore pentru un lung sir de prozatori care, încă de atunci, din 1948, ar fi putut să vadă (și unii au și vă-zut) că literatura nouă însemnă în primul rînd literatură adevă-rată. Nu totii autorii au pășit de îndată pe poarta aceea, unii au făcut-o ceva mai tir-zu, alții abia în anii noștri, dar gloria pe care a dobîndit-o cu Desuțuț Zaharia Stancu are și această semnificație simplă: nu e de ajuns ca o carte să fie de mare interes pentru cititori, nu e de ajuns să pună mari și complicate probleme, pentru a dura se cuvine ca a-cestă carte să fie și frumoasă. Așa cum este zguduitoră pro-ză elegiacă din „Ce mult te-am iubit, așa cum sint Pădurea ne-bună și Sătra, așa cum sint vechile cărți de poezii ale lui Zaharia Stancu, ori cele trei volume de versuri ti-rzite în ultimii ani de viață.

În 1939, un greu, prevestind ani și mai grei, poetul și încheia cu acest cîntec volu-mul de versuri Clo-potul de aur: „Poate greșesc: dar steaua tot roșie-a rămas, / Poate greșesc: dar flautul e-acelasi ca-nainte. / Poate greșesc: (Continuare în pag. a IV-a)

LA STAȚIUNEA DE CERCETĂRI PERIENI-VASLUI

O experiență care poate și trebuie să rodească pe milioane de hectare!

CU PRILEJUL VIZITEI DE LUCRU ÎN JUDEȚUL VASLUI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU A SUBLINIAT NECESITATEA GENERALIZĂRII NEÎNTÂRZIATE A SOLUȚIILOR AGROTEHNICE PENTRU AMELIORAREA ȘI CREȘTEREA FERTILITĂȚII SOLULUI PE TERENURILE SUPUSE EROZIUNII

Plecau dealurile la vale, cu case cu tot...

Ce era pe aceste locuri nu cu mult timp în urmă? Versanții dealurilor, din cauza că lucrările solului se executau din deal în vale, pe linia de cea mai mare pantă, erau brazdați de ogașe și ravene, adânci, săpate de șuvoaiele de apă, care curgeau la vale nestăvilit. Această stare de lucruri a favorizat dezvoltarea pământului de stralut fertil de sol și scoaterea din circuitul economic a imense suprafețe de teren. Pe alocuri se produceau, tot ca efect al eroziunii, alunecări de teren. Plecau casele la vale și chiar sate întregi. Acest fenomen atât de păgubitor a afectat în județul Vaslui 20.000 hectare de teren în pantă. Directorul stațiunii din Perieni ne-a explicat pe larg efectele profunde negative ce le are asupra producției agricole neamenajarea antierozională a terenurilor în pantă și neaplicarea sistemelor de cultură antierozională. În primul rând este vorba de pierderea unei mari cantități de apă provenită din precipitații. Cercetările au demonstrat că pe terenurile în pantă se pierde între 80 și 90 la sută din apa provenită din ploile torențiale. Aceasta

înseamnă că, în condițiile județului Vaslui, unde media multianuală a precipitațiilor este de 450 mm, din care 60 la sută au caracter torențial, pe terenurile în pantă neamenajate antierozional se pierde anual o cantitate de 214 litri de apă, adică aproape jumătate din totalul precipitațiilor căzute. Mult mai grav este că apa ce se scurge pe versanți antrenază la vale mari cantități de sol fertil, estimate — pe baza cercetărilor — la 500-600 mc la hectar și pe an. Este o pagubă imensă, deoarece rămâne roca muma, sterilă, fără fertilitate. Și ca să ne dăm seama ce înseamnă refacerea stralutului de sol fertil, este suficient să arătăm că, în funcție de zonă, temperatura și umiditatea, natura are nevoie de 300 pînă la 1.000 de ani pentru formarea unui strat de humus numai de un centimetru grosime.

În al doilea rând, această imensă masă de sol fertil spălat de pe versanți este transportată și depusă în mod haotic în lunca riurilor, unde provoacă înmăslinirea a mii de hectare, care devin improprie pentru producția agricolă.

Pământul nu mai „fuge”, iar recoltele sînt de 4 ori mai mari

Aceasta era „zestrea” pe care o moștenea de la înfăntare. În 1933, Stațiunea centrală de cercetări pentru combaterea eroziunii solului de la Perieni. Situație pe care specialiștii de aici și-au propus s-o schimbe din temelii.

În perimetrul celor 2.100 hectare care apar stațiunii — își amintesc tovarășii Stoian — existau zone cu un aspect selenar, dezolat. Erau terenuri care de mai mulți ani nu produceau nimic. Nici țărba nu mai creștea pe ele. Ne-am apucat de treabă. În decurs de cîteva ani de zile am început o acțiune amplă, metodică și sistematică de refacere a acestor avariate de la natură, de refacere a echilibrului ecologic, strică unei chiar de mina omului. Pentru redarea acestor pămînturi roștului lor firesc: de a produce.

Și au reușit. Fecetele terenuri cu aspect selenar arată azi ca niște grădini înfloritoare. Cele 1.624 hectare de teren arabil, 112 hectare de vie și 286 hectare de pășune au fost amenajate împotriva eroziunii solului după cele mai moderne metode științifice, verificate în condițiile specifice locale. Pretutindeni, în funcție de categoria de folosință a terenurilor, de înclinația și lungimea versanților, se poate observa geometria fixă a agrotehnelor, a benziilor de cultură, a sistemelor în fișii și a altor sisteme de protecție antierozională, care au stăvilit „curgerea” pământului la vale. Versanții cu înclinație de 20-25 și pînă la 45 la sută, pe care în urmă cu cîteva ani nu se producea nimic, sînt acum ca un ciocchine, plini de rod.

„Pentru punerea în valoare a potențialului productiv al terenurilor în pantă — ne spune tovarășul Stoian — se impunea să fie schimbat sistemul de lucru al solului. Înainte, arăturile, semănatul și întreținerea culturilor se făceau din deal în vale, pe linia de cea mai mare pantă, ceea ce favoriza procesul de eroziune. Noi am generalizat executarea tuturor lucrărilor agricole numai pe direcția curbilor de nivel”.

În această direcție au fost con-

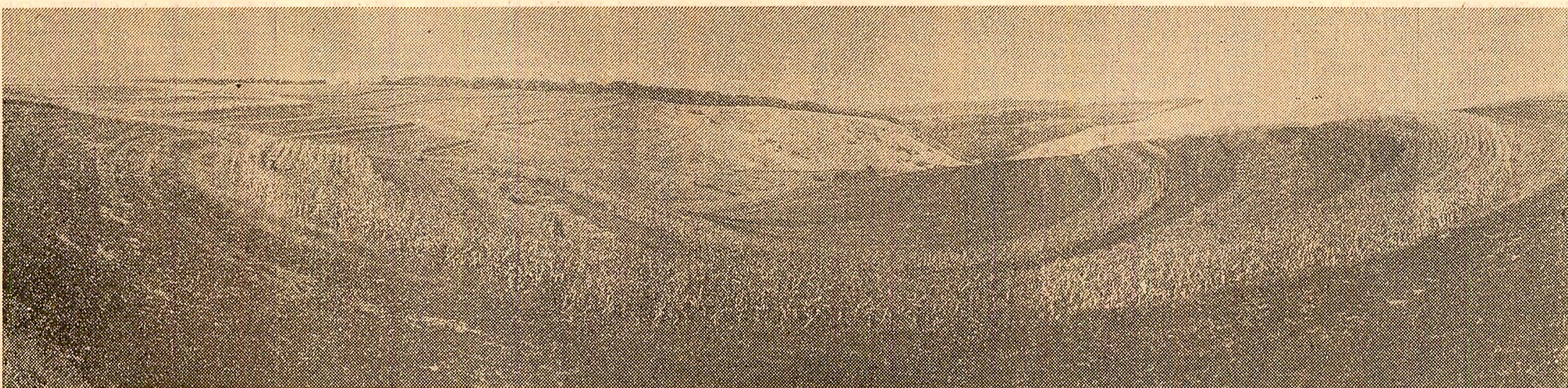
centrate căutările și eforturile cercetătorilor de la stațiune. Să elaboreze și să pună la punct atît de complex de lucrări pentru protecția antierozională a solului, cit și sistemele de cultură și tehnologiile de producție pe terenurile în pantă.

Rezultatele obținute în urma aplicării în practică a cercetărilor efectuate mai mulți ani pe loturi experimentale s-au dovedit a fi mai mult decît concludente. Să notăm, fie și în treacăt, că

PE ACESTE PĂMÎNTURI CE NE ROSTAI MAI DELOC, ACUM SE OBTIN RECOLTE COMPARABILE CU CELE DE LA CIMPIE. Cu nu mai mult decît un zec de ani în urmă, pe aceste pămînturi în pantă produceau medii la hectar: 2.000-2.500 kg de porumb la hectar, 1.200-1.400 kg de grâu, 650 kg de mazăre, 520 kg de fasole și 2.000-2.200 kg de fîn. Cîci cei să acopere cîntățile de producție. De beneficii — nici vorbă! După amenajarea antierozională a acestor pămînturi și introducerea celor mai adecvate sisteme de cultură în funcție de folosință, producțiile medii la hectar au crescut vertiginos. Media ultimilor 3-4 ani este de 5.300 kg de grâu, pe 350 hectare, 2.500 kg de mazăre, 2.000 kg de fasole, 6 tone de fîn, iar la porumb, pe o suprafață de 205 hectare situate pe pante de 5 pînă la 45 la sută, producția medie de boabe la hectar a crescut la circa 8.000 kg, iar în acest an s-a obținut o producție record: 9.500 kg.

Evidențierea substanțiale a producțiilor a influențat pozitiv și rezultatele economice. În ultimii ani stațiunea din Perieni a realizat beneficii, în medie, de 5-6 milioane lei anual. Dar în 1981 beneficiile au fost de 7,3 milioane lei, iar în acest an ele vor ajunge la aproape 8 milioane lei. Pe baza creșterii producțiilor, mai bune delimitări a categoriilor de folosință a terenului și, implicit, a sistemelor de cultură aplicate se estimează că în perspectiva anului 1990, stațiunea din Perieni să obțină beneficii de peste 12 milioane lei.

Aceasta este grădina de la Perieni.

Aici, odinioară, „plecau dealurile la vale”. Prin amenajarea lor antierozională, pămîntul a fost stabilizat și a devenit o grădină înfloritoare

Prin ce metode a fost schimbată fața pămîntului la Perieni

Cei ce-și pun problema valorificării terenurilor erodate pentru producția agricolă — ne spune tovarășul Gheorghe Stoian — trebuie să pornească de la stabilirea unui complex de măsuri care să rezolve în mod unitar două chestiuni esențiale. Prima se referă la reținerea și infiltrarea apei în sol pe versanți, iar a doua — la refacerea fertilității solului, distrusă de eroziune. Această a doua chestiune se poate realiza fie într-un timp mai îndelungat, prin aportul maselor vegetative ce se încorporează în sol, fie mai rapid, prin administrarea unor cantități sporite de îngrășăminte organice și chimice. Mai dificilă rămîne înfăptuirea primului obiectiv, care este hotărîtor pentru punerea în valoare a terenurilor în pantă.

Să urmărim, mai îndeaproape, prin ce metode a fost realizată cerința reținerii și infiltrării apei în sol pe terenurile în pantă.

PRIMA ETAPĂ în înfăptuirea acestui obiectiv a constituit-o ORGANIZAREA ANTIEROZIONALĂ A TERITORIULUI. Aceasta înseamnă că pe un teritoriu dat, fie pe o unitate agricolă, fie pe un bazin hidrografic, în ansamblu, să se stabilească categoriile de folosință a terenurilor respective. Cercetătorii de la Perieni au stabilit cinci categorii de folosință posibile pentru terenurile în pantă — arabil, vii, pomi, pășuni și pașii artificiali. Înclinarea versanților este principalul criteriu pentru delimitarea acestor categorii de folosință. Dotarea tehnică actuală a agriculturii limitează extinderea terenurilor arabile pe versanți cu panta de pînă la 25 la sută. Pe versanții cu panta mai mari de 25 la sută se stabilesc celelalte categorii de folosință, în funcție de configurația și gradul de frământare a terenului, lungimea versanților și alte elemente.

A DOUA ETAPĂ a constituit-o FIXAREA REȚELEI DE DRUMURI PENTRU EXPLOATAREA AGRICOLĂ. Aceasta trebuie să răspundă atît cerinței de a se asigura o lesnică exploatare agricolă a teritoriului, cit și deziideratului de a contribui la stăvîlirea eroziunii solului. Pentru aceasta, pe terenurile în pantă drumurile trebuie să fie trasate obligatoriu pe curbile de nivel, iar cînd e cazul — bunăoară legătura dintre două dealuri — în serpentină. Au fost desființate toate drumurile din deal în vale, situate pe linia de cea mai mare pantă.

A TREIA ETAPĂ a urmărit ca în cadrul fiecărei categorii de folosință a terenului SĂ SE STABILISCA MĂSURILE ANTIEROZIONALE, în funcție de înclinarea versanților și de gradul de eroziune a solului. Desigur, problema cea mai importantă a constituit-o găsirea metodelor pentru protecția terenurilor arabile situate pe pante, care sînt cel mai puternic afectate de eroziune. Aproape în toată zona colinară, înainte de cooperativizare, loturile personale au fost orientate din deal în vale. Aceasta a favorizat crearea unor fâșii pentru scurgerea apei. De aici și prima măsură

— de modelare a terenului — pentru stingerea zonelor de scurgere a apei, rezultate din executarea greșită a arăturilor. A urmat apoi stabilirea sistemelor de cultură antierozională pe terenurile arabile în funcție de panta acestora:

— pe versanții cu pante de 3 pînă la 5 la sută, cu fenomene de eroziune, a fost introdus obligatoriu sistemul de agricultură pe curba de nivel. Parcelele și solele au fost orientate de-a lungul curbilor de nivel, schimbindu-se astfel direcția de executare a tuturor lucrărilor agricole;

— pe versanții cu pante de 5 pînă la 15 la sută, s-a introdus sistemul de cultură antierozională în fișii. Aceasta înseamnă alternarea culturilor de plante prăstitoare cu cele ce se seamănă în rînduri dese, care steapăză procesul de eroziune. Lățimea fișilor variază de la 30 la 100 m, în funcție de lungimea versanților. Evident, prima fișie de pe coama dealului trebuie să fie formată din plante bune protectoare ale solului;

— pe versanții cu pante cuprinse între 15 și 25 la sută, cercetătorii de la Perieni au stabilit ca cel mai bun este sistemul antierozional de cultură cu benzi înierbate. Acest sistem constă în executarea unor benzi înierbate pe direcția curbilor de nivel. Benzile au o lățime de doi metri și sînt distanțate de la 20 la 80 de metri, în funcție de înclinarea versanților;

— pe versanții cu pante de peste 25 la sută, a căror folosință este destinată îndeosebi pentru vii și pomi, dar și pentru culturile agricole, specialiștii de la Perieni recomandă terasarea terenurilor agricole. Este vorba de executarea unor platforme orizontale, pe direcția curbilor de nivel, cu lățimea de 4-5 metri și distanțate la 5-30 metri între ele. Terenul de la o terasă la alta, foarte bine înierbat, rămîne în pantă naturală. Este de reținut că în acest sistem, prin executarea arăturilor cu plugul reversibil, răsurnind brazda către vale, după un număr de 5-7 ani, panta naturală a terenului se reduce cu 35-40 la sută, creîndu-se astfel condiții pentru mecanizarea lucrărilor și pe astfel de terenuri.

Pe lîngă stăvîlirea eroziunii, valorificarea deplină a terenurilor în pantă necesită și rezolvarea altor probleme la fel de dificile. Este vorba de captarea și stingerea izvoarelor de coastă. Acestea împiedică, nu de puține ori, amplasarea parcelor pe curbile de nivel, mecanizarea lucrărilor și constituie un pericol permanent de apariție a fenomenului de alunecare a terenului, cu toate consecințele negative ce decurg din aceasta. Combaterea izvoarelor de coastă este acum un obiectiv prioritar al cercetărilor de la Perieni pentru a găsi cele mai bune măsuri și metode de combatere a lor. Este însă nevoie de un sprijin mai substanțial din partea Academiei de științe agricole pentru continuarea și finalizarea cit mai grabnică a acestor cercetări.

Județul Vaslui să fie un exemplu!

Ce se întreprinde pentru generalizarea metodelor antierozionale pe întreg teritoriul județului Vaslui, astfel ca acesta, așa cum a indicat secretarul general al partidului, să devină un județ etalon, după modelul stațiunii din Perieni? Ne răspunde tovarășul Ioan Smîd, secretar al comitetului județean de partid Vaslui: În județ avem deja un program de generalizare a acestei experiențe. Pentru toate unitățile de stat și cele 92 cooperative agricole sînt elaborate proiecte care prevăd în detaliu lucrări speciale de amenajare antierozională a terenurilor. În multe unități, printre care Perieni, Dănești, Ivănești, Blăgești, Codăești, Mîrgești, Epurieni, Boiești, Suletea și altele, această acțiune s-a încheiat în linia generală. O parte din aceste proiecte trebuie să fie însă reactualizate în funcție de necesitățile ce apar în cercetare.

Numerai în perioada 1970-1980 s-au alocat de la bugetul statului pentru aceste lucrări aproape un miliard lei, pe circa 48.000 hectare de teren arabil fenomenul de eroziune, puternic pînă acum, fiind redus ori oprit aproape în totalitate. Pe aceste suprafețe s-a realizat un sistem de culturi în fișii, benzi

înierbate și terase. Aceste lucrări urmează să se extindă pe alte 135.000 hectare. De asemenea, va continua împădurirea terenurilor excesiv lunecoase, acțiune făcută pînă acum doar pe 10.000 hectare. În județ se practică deja sistemul de agricultură pe curbe de nivel pe aproape 157.000 de hectare, din cele 166.000 cu pante de pînă la 5 la sută.

Comitetul județean de partid a hotărît reactualizarea programului de îmbunătățiri funciare alî în concordanță cu programul unitar referitor la realizarea în complex a acestor lucrări, cit și cu indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu date cu prilejul recentei vizite de lucru din județul nostru. În decurs de trei ani, acest program va fi înfăptuit. Acțiunea, realizată cu sprijinul stațiunii Perieni, al ministerului și al organelor de specialitate implică desigur existența unei sisteme de mașini adecvate, careia ar trebui să i se acorde o atenție sporită. Pînă în 1984 vom încheia definitiv și lucrările de amenajare a riului Birlad. Lucrul cel mai important rămîne acum înfăptuirea programului concret stabilit pe fiecare unitate, fermă și sol. Intrarea activității politice și organizatorică va fi subsumată realizării acestui obiectiv.

O acțiune bine dirijată, nu o documentare turistică!

Chiar în ziua cînd ne aflăm la stațiunea din Perieni sosise aici o delegație de specialiști ai organelor agricole din județul Mehedinți. Scopul? Să se intereseze de rezultatele stațiunii. Să vadă ce au făcut și cum au făcut. Desigur, după cum am aflat, și-au anunțat intenția să vină, din proprie inițiativă, foarte multe delegații și din alte județe colinare. Nu spunem că este un lucru rău. Dimpotrivă! Numai că modul de desfășurare actuală a acestei acțiuni, de altfel foarte utilă, are toate condițiile să se transforme într-un pelerinaj turistic inefficient. Și iată de ce.

Nu fără amărăciune, directorul stațiunii ne spunea: „În ultimul timp am fost vizitați anual de sute de specialiști din agricultură. Au venit. Au vizitat. Au plecat. Dar n-am prea auzit să se aplice ceea ce au văzut la noi”. Aceasta i-a

și determinat pe specialiștii stațiunii să insereze o programă într-o foaie volantă editată de ei: „Totul — vizitînd — în cor / Cu ce fel ai admirat! / Dar la fel de rețor, / Ce-ai văzut atîi și uitat!”. Dovedă este că în prea puține locuri din țară a încolțit sămînta experienței de la Perieni.

Încă o dată, nu afirmăm că nu sînt și excepții. Dar este vorba de o acțiune mult prea importantă ca să fie lăsată la voia întâmplării. Tocmai de aceea, sugerăm ca Ministerul Agriculturii și Academia de științe agricole să coordoneze întreaga acțiune, să asigure vizite de documentare, un cadru organizat, sub formă de consfățiri sau cursuri de instruire practică, în urma cărora să se poată stabili în fiecare județ, concret, ce și cum trebuie făcut, termene și răspunderi precise.

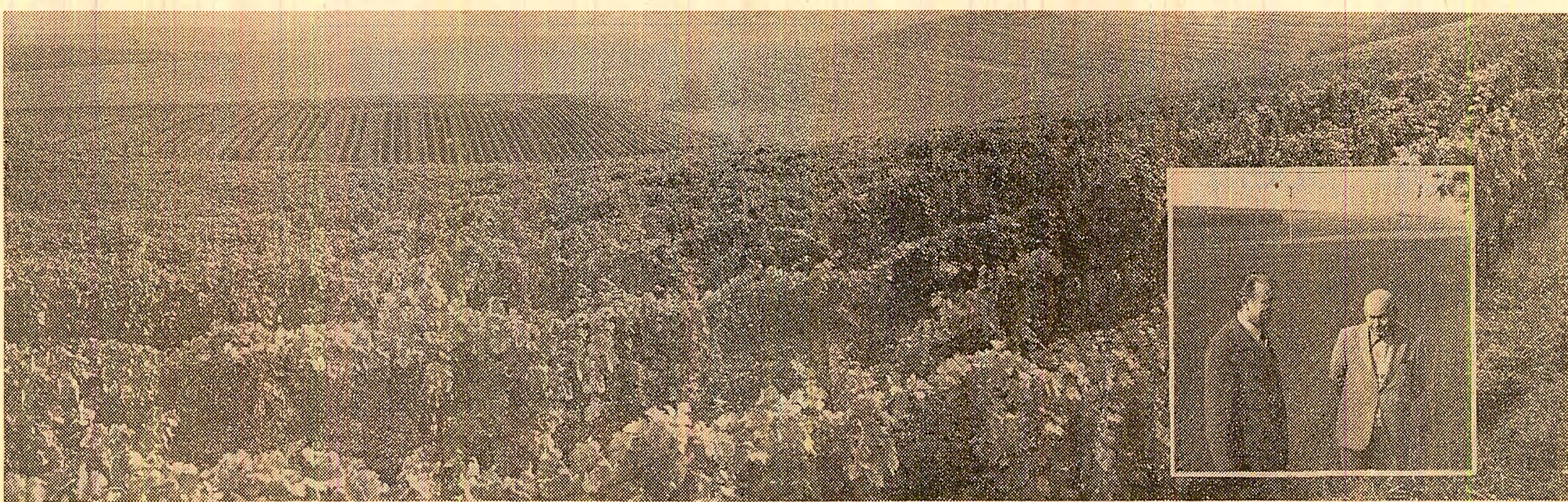
Sămînța experienței să rodească în toată țara!

Aceasta este experiența — de mare valoare — ce o oferă colectivul de cercetări de la stațiunea din Perieni. Nu sînt doar gînduri, protecție sau angajamente. Sînt realități pe care le poate admira oricine. Metodele și tehnologiile de protecție și de cultivare antierozională a terenurilor sînt elaborate aici și-au dovedit deplin valoarea în practică. Aceasta este experiența pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a apreciat-o în mod deosebit cu prilejul recentei vizite de lucru din județul Vaslui. „O impresie deosebită o am despre Stațiunea de conservare și combatere a eroziunii solului — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la marea adunare populară din municipiul Vaslui. Ea este un exemplu în ce privește producțiile ce se pot obține pe aceste meleaguri dacă se aplică o agrotehnică corespunzătoare, dacă se lucrează pămîntul în conformitate cu cerințele științei, dacă se depun toate eforturile pentru a obține maximum de producție”.

De ce este recomandată ca fiind atît de valoroasă experiența Stațiunii centrale de cercetări pentru combaterea eroziunii solului din Perieni? Să ne referim la zona în care își desfășoară activitatea. În județul Vaslui, peste 300.000 hectare, reprezentînd aproape 74 la sută din suprafața agricolă a județului, se află în diferite stadii de eroziune. Generalizarea cercetărilor de la Perieni ar crea condiții pentru punerea în valoare maximă a acestor terenuri, actualmente cu un potențial productiv scăzut. Referindu-ne însă la scara întregii țări, importanța aplicării sistemelor de cultură antierozională pe terenurile în pan-

tă se amplifică de zeci de ori. Și aceasta deoarece aproape jumătate din suprafața agricolă a țării este afectată de mai mult sau mai puțin, de eroziune. Sînt pămînturi care, cum arătam la început, astăzi mîna gospodărilor, a „doc-torilor și arhitecților pămîntului” pentru a le însănătoși. Aplicarea pe scară largă a cercetărilor de la Perieni, nu numai la nivelul județului, care trebuie să devină în acest sens un județ etalon, ci la nivelul întregii țări, ar însemna punerea în valoare a unei mari rezerve de creștere a producției agricole vegetale și animale.

Or, din păcate, după cum arăta secretarul general al partidului în cuvîntarea rostită la Plenara C.C. al P.C.R. din 7-8 octombrie, experiența bună care există la Perieni a rămas oarecum localizată în această zonă, nu s-a generalizat nici măcar în tot județul. Iată de ce măsurile stabilite cu acest prilej pe baza indicațiilor secretarului general al partidului vin să pună ordine în acest sector vital pentru creșterea producției agricole. A-probînd Programul unitar privind realizarea în complex a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, Plenara C.C. al P.C.R. a hotărît ca în toate județele colinare să se treacă la organizarea unor unități-etalon de combatere a eroziunii solului, după modelul stațiunii Perieni. Impunător este ca acum, în cel mai scurt timp, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, împreună cu Academia de științe agricole, să întreprindă toate măsurile ce se impun pentru înfăptuirea unităților-etalon și ca acestea să-și poată începe activitatea cit mai curînd, sub directă îndrumare a stațiunii din Perieni.

Așa arată pămînturile renăscute de acum și iată, în medolion, doi dintre „doctorii și arhitecții” lui: tovarășii Gheorghe Stoian, directorul stațiunii Perieni, în dreapta, și Andrei Popa, secretarul științific al stațiunii de cercetări

Cîteva probleme ce trebuie grabnic soluționate

Pentru aplicarea cu succes, în toată țara, a cercetărilor privind combaterea eroziunii solului, trebuie rezolvate un număr de probleme ce nu depind de organele agricole județene sau de stațiunea de cercetări din Perieni. Supunem atenției organelor competente cîteva.

CREAREA UNEI SISTEME DE MASINI SPECIFICE PENTRU EXECUTAREA LUCRĂRILOR PE TERENURILE ÎN PANTĂ. Este de remarcă faptul că sistemele de culturi antierozionale propuse de stațiunea din Perieni pentru terenurile cu pante de 16-17 la sută se pot executa în bune condiții cu

actuala sistemă de mașini din dotarea stațiunilor de mecanizare. Problema rămîne deschisă în ce privește executarea lucrărilor pe terenurile arabile cu pante cuprinse între 16 și 25 la sută, care pe ansamblul țării însumează aproape un milion de hectare. Aplicarea corectă a tehnologiilor cerute de plantele cultivate în sistemul cu benzi înierbate și pe terase necesită o sistemă de mașini adecvată formată din tractoare puternice pe senile, grape cu discuri speciale, pluguri reversibile, semănători pentru pante mari, utilaje terasiera pentru întreținerea drumurilor etc. Sînt mașini agricole pe care industria are datoria de a le produce într-un timp cit mai scurt.

STABILIREA UNEI STRUCTURI OPTIME A PLANTELOR CULTIVATE PE TERENURILE ÎN PANTĂ. Rezultatele cercetărilor efectuate la stațiunea din Perieni dovedesc că, în corelație cu cele trei sisteme principale antierozionale, este nevoie să se stabilească prin plan unităților agricole o structură optimă de culturi, în care să fie reglată proporția dintre plantele prăstitoare și cele semănate în rînduri dese. Este absolut necesar pentru obținerea unor rezultate bune ca, pe măsura creșterii plantelor, proporția plantelor prăstitoare să scadă pînă la 15 la sută.

OPTIMIZAREA STRUCTURII CULTURILOR AGRICOLE. În zonele cu terenuri puternic erodate

și frământate, supuse alunecării, care necesită să fie înierbate pentru stăvîlirea eroziunii, este nevoie de revizuirea sistemului de agricultură practicat, în sensul dezvoltării zootehniei, și îndeosebi a creșterii ovinelor. În județul Vaslui bunăoară, există circa 8.000 de hectare de teren grav erodat, impropriu pentru producția vegetală. Prin înierbarea acestor suprafețe, ca și a altora cu pante de peste 25 la sută, unitățile agricole din județ ar putea crește în plus peste 200.000 de oi.

ASIGURAREA CANTITĂȚILOR NECESARE DE ÎNGRĂȘĂMINTE CHIMICE. Chiar prin aplicarea sistemelor de cultură antierozională, în primii ani după amenajare,

creșterea producției agricole este mică, de numai 8-10 la sută. Aceasta face necesară administrarea unor cantități mari de îngrășăminte chimice, acestea avînd pe terenurile erodate o eficiență deosebită. De la fiecare kilogram, în substanța activă, de îngrășămințe chimice aplicate, se obține un kg de ce, pe lîngă măsurile de combatere a eroziunii, pe terenurile în pantă trebuie să se asigure la hectar doze de 70 pînă la 100 kg de azot, fosfat, și potasiu în substanță activă.

Aurel PAPADUIC
Petru NECULA
Ioana DABU
Fotografii: S. Cristian

Marina PREUTU

